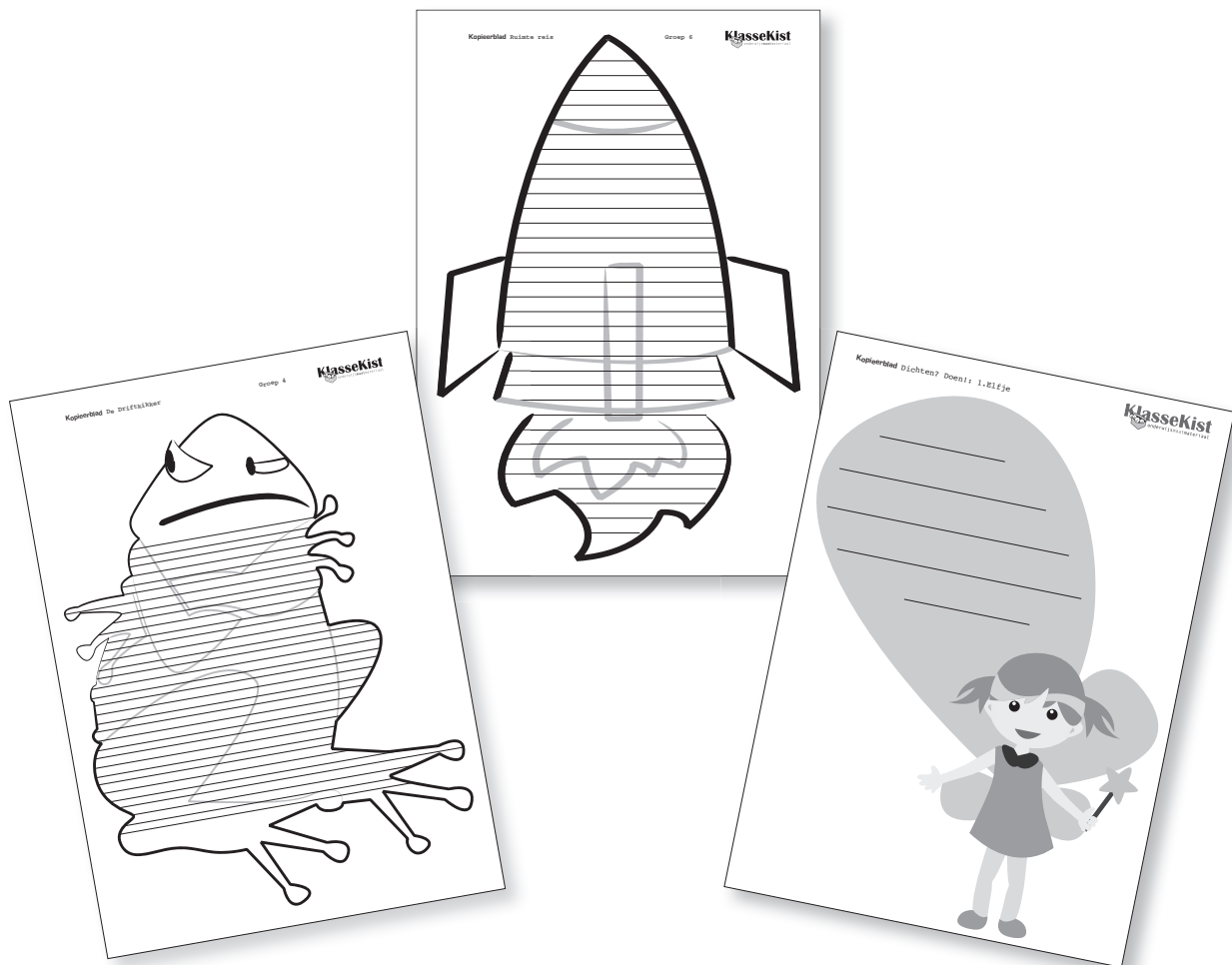

Selectie stellingen Super Spellen

Handleiding en kopieerbladen van 5 stellingen.
Algemeen inzetbaar voor de groepen 4 t/m 8.

Een Elfje

Een elfje is een gedicht bestaand uit elf woorden die niet hoeven te rijmen. Een elfje ziet er zo uit:

1: een woord	bijvoorbeeld: lief
2: twee woorden	bijvoorbeeld: soort engel
3: drie woorden	bijvoorbeeld: ze kunnen vliegen
4: vier woorden	bijvoorbeeld: ze horen bij sprookjes
5: een woord	bijvoorbeeld: elfjes!

Dit maakt samen elf woorden!

Maak jij nu ook een elfje? Het onderwerp van je elfje kan te maken hebben met het gedicht wat je net gelezen hebt.

Schrijf een Tautogram

Een tautogram is een tekst of gedicht waarbij ieder woord met dezelfde letter begint. Een bekend voorbeeld hiervan is: Liesje leerde Lotje lopen langs de lange Lindelaan.

Kies een letter uit het alfabet: a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u v w x y z
(zet een rondje om de letter die jij kiest) Maak met deze letter een heleboel woorden.

Bijvoorbeeld de Z:

zware, zeven, zwemmen, zweten, zondag, zeker, zat, zwart, zweven, zon,
zitten, zadel, zakdoek, zagen, zacht, zee, zebra, ziek, zout, zuur, Zuidpool.

Tip: Wanneer je niet genoeg woorden met een letter kunt verzinnen kun je het woordenboek gebruiken!

Kies nu een aantal woorden uit die bij elkaar passen en probeer hier een Tautogram mee te maken. Bijvoorbeeld:

Zeven zotte zware zwammende zusters zwemmen zondag zeker zonder zwempak in zee!

Kijk goed naar je zin, kunnen er nog woorden bij of moeten er woorden weg? Is het grappig?

_____

_____

_____

Super Stellen: schrijven over sport, geschikt voor groep 4 t/m 8.

Samenvatting	Tijdsplanning	Materialen
Instructie inleiding kern slot	10 minuten	
Grabbelen wie wat waar	5 minuten	wie wat waar kaartjes + drie bakjes
Start schrijven aan stelopdracht	2 x 30 minuten	kopieerblad sport
Afronding les	15 minuten	

Vorbereiding: Kopieer de knipbladen met woordkaartjes tweemaal zodat u voor 30 kinderen voldoende kaartjes heeft. (iedere leerling krijgt 1 wie, 1 wat en 1 waar). De kaartjes moeten losgeknipt worden en in een bakje, zakje of potje worden gestopt waardoor de leerlingen er tijdens de les uit kunnen grabbelen. Verder kopieert u het kopieerblad "sport" voor iedere leerling.

Aan deze les kunt u het beste 2x 45 minuten besteden:

Les 1: instructie & start schrijven: les 2 verbeteren & afronden verhalen.

Instructie:

Vraag de kinderen om een aantal sporten op te noemen. Wie zit er op welke sport? Wie droomt ervan om topsporter te worden? Teken een bal op het bord, vertel dat we vandaag allemaal een verhaal gaan schrijven dat met sport te maken heeft. Wie weet word jij kampioen in jouw verhaal of krijg je het aan de stok met de verschrikkelijke badmeester. Alles kan want jij bent vandaag de schrijver van jouw eigen verhaal!

Verhalen bestaan uit 3 gedeeltes. Schrijf het woord inleiding naast de bovenkant van de bal. Schrijf hierachter onder elkaar de woorden wie-wat-waar. Een verhaal begint altijd met een inleiding. Vertel dat in de inleiding duidelijk wordt wat het onderwerp van het verhaal is. Het onderwerp is vaak de hoofdpersoon. Iemand die iets meemaakt. Bijvoorbeeld: De knappe kampioen. Hoe zou deze persoon er nu uitzien? Laat de kinderen meedenken. (Bruin door de zon, gespierd door het sporten, een heel knap gezicht) Ook wordt er iets gezegd over een onderwerp dat met de persoon te maken heeft. In dit geval een sport. Bijvoorbeeld: tennissen. Vervolgens staat in de inleiding waar het verhaal zich afspeelt. Bijvoorbeeld: in het park. De knappe kampioen traint in het park op de tennisbaan. Deze 3 dingen samen, wie-wat-waar, vormen de inleiding! Wie weet er ook een wie-wat-waar voorbeeld te noemen? Schrijf de inleiding zó dat iedereen verder wil lezen.

Schrijf het woord kern naast het midden van de bal. Schrijf hierachter: wat gebeurt er? Vertel dat in de kern iets gebeurt met de persoon, de sport en misschien de plek waar het zich afspeelt. Bijvoorbeeld, de knappe kampioen struikelt over de tennisbal, of krijgt een bal hard in zijn oog. Of hij slaat de bal zo hard dat deze door het net gaat. Wat gaat de hoofdpersoon nu doen? Schrijf onder wat gebeurt er: wat gebeurt er daarna? De kern is meer dan een paar zinnen. De kern is langer dan de inleiding. Hierin wordt echt duidelijk waar het verhaal naar toe gaat. Bijvoorbeeld: De knappe kampioen traint in het park op de tennisbaan. Hij slaat zo hard dat de bal door het net heen gaat en van het veld vliegt. Hij gaat de bal zoeken, Hij kijkt in de bosjes, en bij het water. En daar in de verte ligt de bal, in het gras. Net als hij de bal wil pakken, wordt deze: Hap! opgepakt door een hond. De knappe kampioen weet even niet wat hij moet doen, maar hij wil wel zijn bal terug!

Schrijf het woord slot onderaan bij de bal. Achter slot schrijft u: hoe loopt het af? Vertel dat bij het slot het verhaal afloopt, soms goed soms niet goed. Het moet wel duidelijk zijn dat het verhaal is afgelopen. Bijvoorbeeld: De knappe kampioen ziet dat de hond aan een riem vast zit. Een heel leuk meisje houdt de riem vast. Ze geeft de hond een koekje en die laat de bal los. De kampioen denkt helemaal niet meer aan de bal. Hij heeft alleen nog maar oog voor het meisje.... Hij vraagt haar mee uit en ze zegt ja! Die zondag zit ze al op de tribune en moedigt haar kampioen aan bij de tenniswedstrijd!

Met een inleiding-kern-slot zit je al snel op 10 a 15 zinnen voor groep 4, in de hogere groepen verwacht u natuurlijk veel meer...

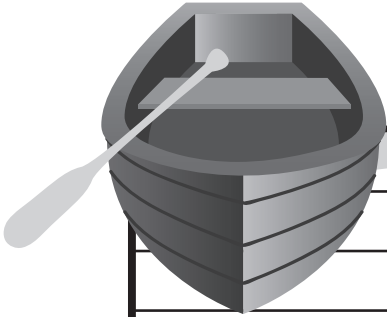
Grabbelen: Vertel dat de kinderen dit zelf ook kunnen! Het verhaal heeft met sport te maken. Hiervoor krijgen ze wel hulp van de: wie? wat? waar? kaartjes. Een bakje "wie" met allerlei superhelden. Een bakje "wat" met allerlei onderwerpen. Tot slot een bakje "waar" met allerlei plaatsen waar een verhaal zich zou kunnen afspelen. Laat ieder kind uit elk bakje een woord grabbelen. Met deze 3 woorden hebben zij de inhoud voor hun verhaal en mogen ze beginnen. Natuurlijk kan de combinatie van de 3 kaartjes hilarisch of heel moeilijk zijn. Ze mogen hun fantasie de vrije loop laten. Alles kan. Hebben de kinderen al direct een idee?

Start schrijven: Laat ieder kind het kopieerblad voor zich pakken. Hierop kunnen ze de kladversie van hun verhaal schrijven. Het gaat nu vooral nog om het verhaal, nog niet om de spelling. Laat de kinderen wel letten op de lengte van de zinnen en de punten aan het eind. Het verhaal hoeft nog niet direct af te zijn. U kunt hier nogmaals een les aan werken. Laat ze wel zover mogelijk komen. Komen ze er echt niet uit met de 3 woorden die ze hebben? Laat ze dan een van de woorden inleveren en nieuw woord grabbelen.

- Kinderen klaar? Met de kinderen die al snel klaar zijn kunt u het werk al samen op spelling controleren.

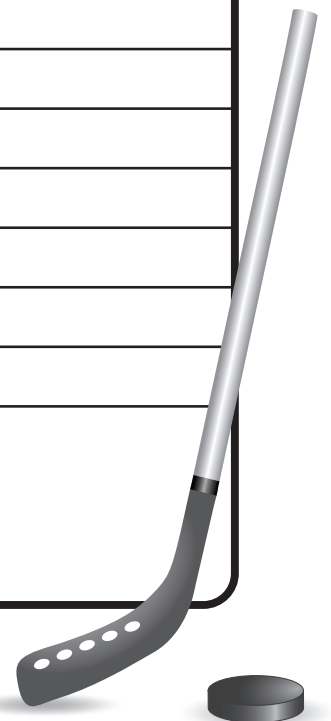
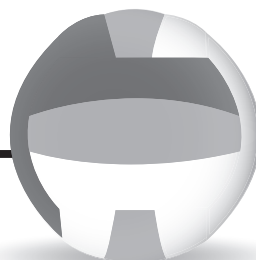
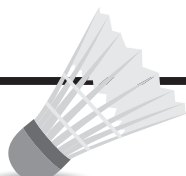
Spelling controleren: Kijk met de kinderen in deze les naar het vergeten van hoofdletters en punten. Ook de leestekens en spellingregels moeten nu toegepast worden. (Hiervoor is de Spelling Spieker van Super Spellen ontwikkeld, zie klassekist.nl) Vertel dat de kinderen het verhaal de volgende keer gaan afschrijven en verbeteren. Hiervoor geeft u ze wederom een (gekleurd!) kopieerblad waarop ze de netversie schrijven.

Afronding: Vraag de kinderen hoe het schrijven is gegaan. Hadden ze direct al een idee of hebben ze even na moeten denken? Wie wil er kort al even iets over vertellen? Ook moeten de kinderen de kaartjes weer in de grabbelzakjes inleveren. **Natuurlijk is het geweldig om de kinderen tijdens de kinderboekenweek hun verhalen te laten voordragen!**

Titel: .....

A large rectangular area with horizontal lines for writing, framed by a black border.

Wie

**De onhandige
juffrouw**

Wie

**De schele
scheidsrechter**

Wie

**De strenge
trainer**

Wie

**De koppige
coach**

Wie

**De verschrikkelijke
badmeester**

Wie

**De jongens
Quint en Max**

Wie

**De boze
verliezer**

Wie

**De vriendinnen
Myrthe en Lola**

Wie

**De super
snelle Simon**

Wie

**De gekneusde
Kees**

Wie

**Het lenige
meisje**

Wie

**De knappe
kampioen**

Wie

**Het
winnende team**

Wie

**De mooie
danseres**

Wie

**De sterke
jongen**

Wie

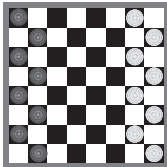
**De sportieve
moeder**

Wat

Ijshockeyen

Wat

Dammen

Wat

Golfen

Wat

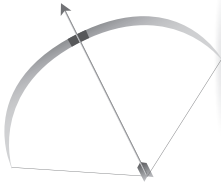
Paard-rijden

Wat

Badmin-tonnen

Wat

Boog-schieten

Wat

Volley-ballen

Wat

Wielrennen

Wat

Bowlen

Wat

Roeien

Wat

Basket-ballen

Wat

Zwemmen

Wat

Tennissen

Wat

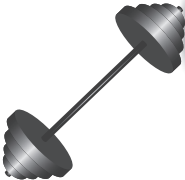
Balletten

Wat

Voetballen

Wat

Gewicht-heffen

Waar

Op de televisie

Waar

**Bij de wereld-
kampioenschappen**

Waar

In de wei

Waar

**Op de
Olympische Spelen**

Waar

**In de
sportschool**

Waar

**Bij het nationaal
kampioenschap**

Waar

In de gymzaal

Waar

**Bij
het water**

Waar

**Op de
atletiekbaan**

Waar

**Op het
grasveld**

Waar

Op de straat

Waar

**Op het
schoolplein**

Waar

Het stadion

Waar

In het park

Waar

**Het
sportveld**

Waar

Bij de sporthal

Leren spellen door stellen

Les: Ruimte reis

Doel: De leerlingen leren een fantasie verhaal te schrijven.

Samenvatting	Tijdsplanning	Materialen
Instructie	10 minuten	
Uitdelen kopieerblad	5 minuten	Kopieerblad Ruimte reis
Start schrijven	30 minuten	Woordenboek, Evt. encyclopedie
Spelling Spieker & netversie	40 minuten	
Afronding	5 minuten	

Werkwijze

•Instructie:

Vraag de kinderen of ze weten wie Wubbo Ockels is. Wubbo Ockels is de eerste Nederlander die een ruimtevlucht heeft gemaakt. Laat de kinderen brainstormen over waar een ruimtevlucht allemaal naar toe kan gaan. Noteer op het bord de verschillende mogelijkheden als:

De maan, de sterren, de zon, het melkwegstelsel, een ruimtestation

De planeten: Mercurius, Mars, Venus, Pluto, Jupiter, Saturnus, Uranus, Neptunus

Vandaag zijn de kinderen de astronaut en bepalen zij waar ze naar toe gaan. Hoe de reis verloopt, wat ze allemaal tegenkomen en hoe het afloopt mogen ze helemaal zelf verzinnen. Vraag de kinderen nog wel aan welke 3 fasen ze in een verhaal moeten denken: inleiding, kern, slot.

•Start schrijven:

Laat ieder kind papier voor zich pakken. Hierop kunnen ze de kladversie van hun verhaal opschrijven. Het gaat nu vooral om het verhaal, nog niet om de spelling. Laat de kinderen wel letten op de lengte van de zinnen en de punten aan het eind. Een verhaal moet minimaal 20 zinnen omvatten. Maak de verwachtingen duidelijk zodat de kinderen weten wat er gevraagd wordt. Loop rond en help de kinderen die niet verder komen met schrijven op weg.

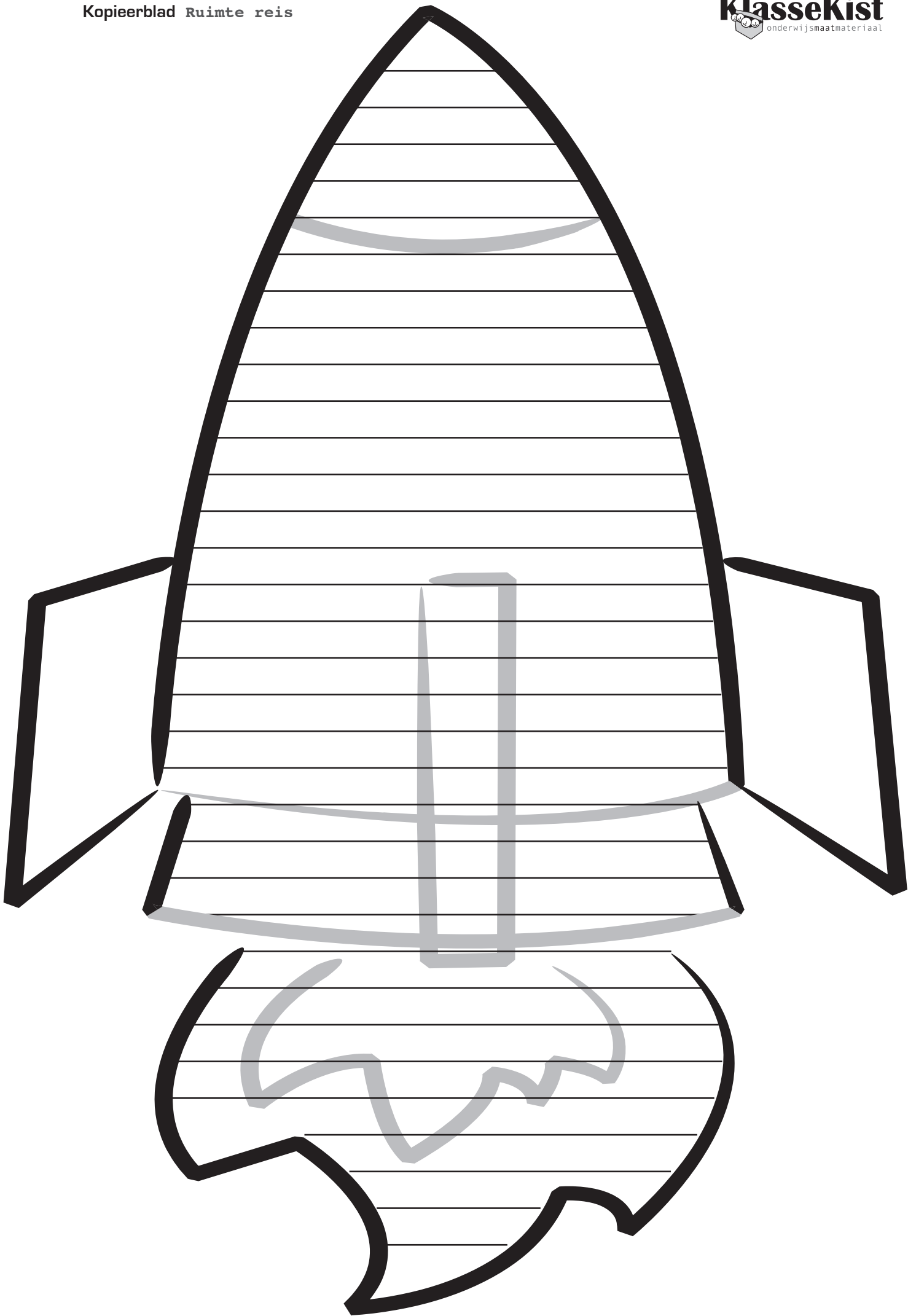
• *Kinderen klaar? Met de kinderen die snel klaar zijn, kunt u het werk samen op spelling controleren.*

•Spelling Spieker:

Kijk met de kinderen in deze les naar het vergeten van hoofdletters en punten. Het gebruik van hoofdletters moet nu consequent worden verbeterd. Ook de leestekens moeten nu toegepast gaan worden. De regelwoorden van in ieder geval groep 5 moeten nu zo goed mogelijk worden opgespoord.

•Afronding:

De kinderen versieren de raket, kunnen deze eventueel met aluminium beplakken en knippen deze uit zodat ze op het prikbord of raam gehangen kunnen worden.

Leren spellen door stellen

Les: De driftkikker

Doel: De leerlingen leren om hun eigen emoties te beschrijven.

Samenvatting	Tijdsplanning	Materialen
Instructie	10 minuten	
Uitdelen kopieerblad	5 minuten	Kladblad en kopieerblad de driftkikker
Start schrijven	30 minuten	
Spelling Spieker & netversie	30 minuten	
Afronding	5 minuten	

Werkwijze

• Instructie:

Lees het gedicht "Ik ben boos!" voor terwijl u stampvoetend door de klas loopt.

Ik ben boos!

Uit de weg, aan de kant!

Pas maar op, kijk uit want:

Ik ben boos, kwaad en driftig

Ik ben als een slang zo giftig,

Zo boos als een dolle stier,

Ik heb het even gehad hier!

Ik roep, trap en schreeuw,

sla mijn klauwen uit als een leeuw,

Ik krijg ook nooit mijn zin,

Dit is nog maar het begin!

Ik kras lekker in een boek,

Gooi alle knuffels in een hoek.

Ik luister naar niemand meer

Ik ga tegen mijn kussen tekeer

Maar naar bed ga ik lekker niet

Ik verstop me zodat niemand me ziet.

Nu word ik toch wel wat rustig en moe.

Wat was het nu waarom ik zo boos doe?...

Vraag de kinderen waar het gedichtje over ging. Praat met de kinderen over boos zijn. Als kinderen moeite hebben met voorbeelden, geef dan zelf wat voorbeelden van situaties. Stel vragen aan de kinderen om wat dieper op het gevoel van boosheid in te gaan, bv:

- Waar kan jij boos om worden?
- Ben je wel eens heel boos geworden? Wat was er gebeurd, waarom was je toen zo boos?
- Hoe voelde je je toen?
- Wat doe je om je boosheid kwijt te raken? Als er geen voorbeeld bij zit van de kinderen zelf, breng dan in dat je soms bijvoorbeeld wegloopt als je boos bent.
- Helpt het bij jou om tot tien te tellen, of helpen andere dingen?
- Wat doe je als je boos bent en herkennen de andere kinderen dat ook?

Leren spellen door stellen

- Wat zouden anderen er van vinden als je zo boos bent?
- Kan je iemand zachtjes laten weten dat je boos bent?
- Als jij boos wordt, wat doe je dan? Hard praten, zwijgen/niks zeggen, ernstig kijken, rood of wit worden, huilen, weglopen, mama of papa roepen, bleek worden, zitten dromen, op iets slaan, schreeuwen, enz.
- Welk gevoel komt er nog meer bij boosheid kijken: Jaloers, verdriet, angst, vrolijk of iets anders?
- Ben je wel eens heel boos geweest, terwijl je het niet hebt laten zien? Waarom deed je dat?
- Kan je een paar dagen later boos worden?
- Wanneer houdt boosheid op?
- Wie moet er soms wel eens lachen om zijn eigen boosheid? Hoe komt dat?
- Laat je iemand weten dat je boos bent? Waarom niet/wel? Hoe dan?
- Wie is er nooit boos?
- Wat voel je op het moment dat je boos bent? Verdrietig, pijn in je hoofd en buik.
- Wat voel je als je boos bent geweest? Opgelucht, verdrietig, blij, schaamte.

Leg uit wat een driftkikker is. Ze moeten terugdenken aan een moment waarop ze boos waren. De kinderen kunnen eventueel als echte driftkickers rondlopen door de klas om in het gevoel van boosheid te komen. Ze moeten het laten zien dus niet met hun stem laten horen. Denk aan stampvoeten, gebalde vuisten en boos kijken.

Vertel na het gesprek dat ze vandaag een verhaal gaan schrijven over een moment waarop ze heel boos zijn geweest. Ze moeten in hun verhaal in ieder geval antwoord geven op de volgende vragen: wat gebeurde er, hoe voelde je je, wat deed je en wat zou je de volgende keer doen?

Zet de vier hoofdvragen op het bord:

Wat gebeurde er?	andere optie:	Waar word je boos van?
Hoe voelde je je?		Wat voel je dan?
Wat deed je?		Wat doe je dan?
Wat zou je de volgende keer doen?		Wat vind je daarvan?

•Start schrijven:

Deel aan ieder kind twee keer het kladbad en het kopieerblad De Driftkikker uit. De kinderen werken de vragen uit door dit in de kikker te schrijven. Het kan zijn dat er gevoelige onderwerpen naar voren komen of dat er zelfs kinderen emotioneel worden. Houd hier rekening mee en kijk of bepaalde verhalen wel geschikt zijn om hardop te laten lezen door de leerling.

- *Kinderen klaar? Met de kinderen die snel klaar zijn, kunt u het werk samen op spelling controleren.*

•Spelling Spieker:

De kinderen kijken met behulp van het nakijkplan uit de spellingspieker hun verhaal na op spellingfouten. Op de kladversie schrijven ze hun aanpassingen. Als dit gedaan is, loop je met het kind de tekst na. Ook kunnen kinderen elkaar helpen door elkaars teksten te lezen en op fouten te wijzen. Is er voldoende uitgehaald? Als de tekst goed genoeg verbeterd is, mogen de kinderen het in het net overschrijven.

•Afronding:

Ieder kind heeft nu een verhaal geschreven. U heeft ze waarschijnlijk allemaal gezien. Vraag of iemand zijn verhaal wil voorlezen of dat u het mag voorlezen. Vraag naderhand of ze zelf nog veel spellingfouten in hun verhaal hebben kunnen opsporen.

